

دوازده روز کریسمس

شعر دوازده روز کریسمس تحت عنوان نغمه سرایی کریسمس انگلیسی ها نیز شناخته می شود که افراد در این ایام به یکدیگر یادبودها و هدایایی را می دهند. این دوازده روز، از شب کریسمس آغاز شده و در انتهای شب دوازدهم با شروع Epiphany خاتمه می یابد که پایان مراسم سنتی کریسمس را نیز خبر میدهد. شعر دوازده روز کریسمس یک **آهنگ تراکمی** است، به این معنی که هر قطعه شعر بر اساس قطعات قبلی ساخته می شود. دوازده قطعه شعر وجود دارند که هر کدام اعطای یک هدیه را به یک عشق حقیقی بیان می دارند. اولین قطعه به صورت زیر است:

*On the first day of Christmas, my true love sent to me
A partridge in a pear tree.*

دومین قطعه نیز در زیر قرار دارد:

*On the second day of Christmas, my true love sent to me
Two turtle doves
and a partridge in a pear tree.*

و به همین ترتیب قطعه آخر نیز به صورت زیر می باشد:

*On the twelfth day of Christmas, my true love sent to me
Twelve drummers drumming,
eleven pipers piping,
ten lords a-leaping,
nine ladies dancing,
eight maids a-milking,
seven swans a-swimming,
six geese a-laying,
five gold rings;
four calling birds,
three French hens,
two turtle doves
and a partridge in a pear tree.*

این نغمه آنقدر محبوب است که حتی یک شاهکار عظیم برنامه نویسی نیز از آن نشات گرفته است: **یک کد رمزی شده**.

کد رمز شده (یا obfuscated) - از تضاد با واژه encode یا encrypt جلوگیری کنید)، کد منبعی است که خواندن و فهمیدن آن بسیار دشوار است. بعضی زبان های برنامه نویسی طبعاً برای اعمال فرآیندهای Obfuscation خاصیت و ویژگی های خاصی دارند که C، C++ و Perl از معمول ترین آنها است. ماکروهای پیش پردازنده¹ اغلب جهت تولید کدهای ناخوانا استفاده می شوند که این کار را با پوشاندن ساختار (syntax) استاندارد زبان از گونه اصلی کد انجام می دهند. واژه کد پوشش دار یا Shrouded Code اغلب برای توصیف اینطور کدها بکار می رود. برنامه هایی تحت عنوان Obfuscator وجود دارد که روی کد منبع عملیاتی را انجام می دهند و در نهایت کار را برای انجام عملیات reversing دشوار می سازند.

¹ Macro pre-processor

مبهم سازی به روش تولید مجدد

یک کد بعضی مواقع عمدا جهت اهداف باز آفرینی مبهم می شود. چندین مفاهیم برنامه نویسی وجود دارد که تاثیرات بسزایی در عملیات مبهم سازی کد دارند. انواع گوناگونی از روش های جالب مبهم سازی وجود دارد، از جمله تعویض ساده کلمات کلیدی، استفاده/عدم استفاده از Whitespace ها و ...

در زبان پرل، جمله ای تحت عنوان "Just Another Perl Hacker" معروفیت خاصی پیدا کرد، چرا که اولین جمله ای بود که در زبان پرل مبهم سازی می شد و معمولا آنرا در امضای برنامه نویس های حرفه ای پرل کم و بیش می یابید (البته به غیر از ایران)!! کد مذکور را می توانید با جستجو در گوگل بیابید و روی آن کار کنید.

هدف ما آنالیز برنامه دوازده روز کریسمس است که در زبان برنامه نویسی C نوشته شده است. در زیر کد منبع مربوط به این برنامه را می بینید:

```
#include <stdio.h>
main(t,_,a) char *a; {return!0<t?t<3?main(-79,-13,a+main(-87,1-_,
main(-86,0,a+1)+a)):1,t<_?main(t+1,_,a):3,main(-94,-27+t,a)&&t==2?<13?
main(2,_,+1,"%s %d %d\n"):9:16:t<0?t<-72?main(,t,
"@n'+,#'/*{}w+/w#cdnr/+,{}r/*de}+,/*{**+,/w{%,/w#q#n+,/#{1,+,/n{n+,/+n+,/#\
;q#n+,/+k#;*+,/'r : 'd*'3,){w+K w'K:'+}e#';dq#l \
q#'d'K#!/+k#;q#'r}eKK#}w'r}eKK{nl}'/#;#q#n')}{#}w')}{nl}'/+n';d}rw' i;# \
){nl}!/n{n#'; r{#w'r nc{nl}'/#{1,+K {rw' iK{;[{nl}]/w#q#n'wk nw' \
iwk{KK{nl}!/w{%l##w#' i; :{nl}'/*{q#'ld;r'}{nlwb!/*de}'c \
; ;{nl}'-{}rw}'/+,}##'*)#nc,'#nw}'/+kd'+e}+;#'rdq#w! nr'/ ')}+}{rl#'{n' ')}# \
}'+)}##(!!/"
:t<-50?_==*a?putchar(31[a]):main(-65,_,a+1):main((*a=='/')+t,_,a+1)
:0<t?main(2,2,"%s"):a=='/'||main(0,main(-61,*a,
"!ek;dc i@bK'(q)-[w]*%n+r3#l,{):\nuwloca-O;m .vpbks,fxntdCeghiry"),a+1);}
```

با اولین نگاه این کد غیر مفهوم و پیچیده به نظر می آید، اما در عمل یک برنامه قانونی و بدون نقص در زبان C است که به هنگام اجرا و کامپایل ۱۲ قطعه مربوط به شعر معروف "دوازده روز کریسمس" را تولید خواهد کرد. این کد عملا حاوی تمام رشته های مورد نیاز برای این شعر است که به صورت رمزی در کد جاسازی شده است. سپس کد بواسطه این دوازده روز تکرار شده و هر بار کامل تر می گردد.

ما می دانیم که برنامه چه کاری را انجام می دهد. سوالی که وجود دارد این است که این برنامه چگونه چاپ این شعر را انجام می دهد. البته ما بسادگی می توانیم برنامه ای طراحی کنیم که شعر دوازده روز کریسمس را چاپ کند، اما این کار دقیقا بمانند این می ماند که شما برای خودتان هدیه ای بخرید، درحالیکه قبلا کسی برای شما هدیه ای خریده است!!

در عملیات مهندسی معکوس روی برنامه، ما مصمم هستیم که اثرات محاسباتی برنامه را تا جای ممکن همان گونه که هست حفظ کنیم. در صورت امکان، ما برنامه را به حالت برنامه اولیه می نویسیم و اینطور نیست که هر تکه مختلف از کد را مجزا برای خود طراحی کنیم بدون اینکه بدانیم در برنامه اصلی چه مواردی در حال رویداد است.

حالت رسمی دوازده روز کریسمس

قبل از پرداختن به عملیات مهندسی معکوس، داشتن یک مدل بسیار مهم است؛ چرا که با استفاده از آن فرآیند مهندسی معکوس را هموارتر و بدیهی تر می سازیم (No Plan, No work)! شعر دوازده روز کریسمس تماما درباره هدایا می باشد، لذا ما شعر را با تشخیص مقادیری مطالعه می کنیم که از ساختار طبیعی شعر ناشی می شوند. با یک نگاه سریع به این نتیجه می رسیم که شعر $O(N*N)$ بار برای خواندن و به $O(N*N)$ قدر فضا برای نوشتن نیاز دارد که در آن N تعداد هدایا می باشد (در این مثال، 12). اکنون تعداد دقیق دفعاتی که هدایا در شعر ذکر شده اند را بیابیم که کار ساده ای است: هدیه ای که برچسب t را داشته باشد، $t-13$ بار در شعر ذکر شده است. به این صورت:

تعداد دفعاتی که هدیه در طول ۱۲ روز ارائه می شود	بر چسب هدیه
13-T	T

بعنوان مثال، هدیه "۵ حلقه طلایی" (five gold rings) به تعداد 5-13 یعنی ۸ بار رخ داده است. با جمع تمام هدایا می توانیم کل هدیه هایی که در طول این ۱۲ روز داده شده است را بدست آوریم:

$$1+2+\dots+11+12 = 13 * 6 = 78$$

یعنی در طول این ۱۲ روز کلا ۷۸ هدیه داده شده است. با کم کردن تعداد هدیه های non-partridge (منظور هدیه روز اول که تعداد آن در کل شعر ۱۲ است) از کل هدیه ها عدد ۶۶ نتیجه می شود که این عدد تعداد هدایای تکراری را بازگو می کند.

آنالیز شعر این نکته را نشان می دهد که هر قطعه بیشترین رشته های ابتدایی و انتهایی را با تغییر پذیری در روز و لیست هدیه ها در یک روز معین دارد. در زیر الگویی را ارائه می کنیم که این مسئله را نشان می دهد:

- 1). On the $\langle x \rangle$ day of Christmas my true love gave to me
- 2). \langle list of gifts from the $\langle x \rangle$ day down to the second day \rangle
- 3). and a partridge in a pear tree.

در این الگو، x شماره روز است: خط یک در تمامی قطعه ها تکرار می شود. خط دوم لیست هدیه های موجود بین آنروز و روز دوم را چاپ می کند و خط آخر نیز هدیه روز اول را می نویسد. اکنون مقداری با کارکرد برنامه آشنا شدیم. ولی یک احتمال منفی را نیز در شعر بررسی می کنیم که اولین قطعه می باشد:

On the first day of Christmas my true love gave to me
a partridge in a pear tree.

همان طور که می بینید خروجی چاپ شده دقیقا مطابق الگویی که در بالا پیشنهاد کردیم نیست، چرا که در الگوی بالا کلمه "and" در ابتدای جمله بکار رفته است، در حالیکه در اینجا حرف "a" می باشد. به این صورت می توانیم با استفاده از الگوی فوق، تعداد دقیق رشته های منحصر بفردی را که جهت چاپ صحیح شعر، درون برنامه جاسازی شده است را بدست آوریم. این تعداد از قرار زیر هستند:

- سه رشته برای ساختار اصلی ("On The"، "day of Christmas..." و "and a partridge...")
- دوازده رشته برای ترتیب ها و وصف ها

- یازده رشته برای هدیه های روزهای دوم تا دوازدهم ($11=1+2+12$ - مراقب به اشتباه محاسباتی off-by-one باشید تا حاصل ۱۰ بدست نیاید).

به این ترتیب **احتمالا** برنامه دارای $26 = 3+12+11$ عدد **رشته یکتا**، و حدودا $114 = 3*12 + 12 + 66$ عدد **رشته** میباشد. می توانیم برنامه ای بنویسیم که تعداد کاراکترهای خروجی برنامه را نیز بدست آورد. با انجام این کار، تعداد کاراکترهای خروجی برنامه را ۲۳۵۸ عدد یافتیم. لذا شروع واقعی مطالعه خود روی کد، اعداد مهمی که خط مشی عملیات ما را هدایت می کنند به صورت زیر هستند:

- ۱۲ روز کریسمس (این عدد را ۱۱ نیز در نظر می گیریم تا موارد "off-by-one" را نیز بدست آوریم).
- ۲۶ رشته یکتا
- ۶۶ رخداد مربوط به هدایایی non-partridge (منظور هدیه اول)
- ۱۱۴ رشته چاپ شده
- ۲۳۵۸ کاراکتر چاپ شده

طراحی یک برنامه خوانا

برای درک یک برنامه، خواندن آن بسیار مفید خواهد بود. برنامه مورد مطالعه ما تقریبا غیرقابل خواندن است، حتی برای افرادی که آشنایی و تسلط بسیار بالایی با زبان C دارند. هدف اصلی در وهله اول، انتقال این کد به یک Compiler C و سپس پرانتز گذاری آن برای افزایش قابلیت خوانایی کد می باشد. نتیجه این عمل را در زیر می بینید:

```
#include <stdio.h>
main(t,_,a)
char *a;
{
    return
        ((!0) < t )
        ? ((t < 3
            ? main(-79,-13,a+main(-87,1-_,main(-86,0,a+1)+a)
            : 1),

            (t < _
            ? main(t+1,_,a)
            : 3),

            (main(-94,-27+t,a)
            && (t==2
            ? ( _ < 13
                ? main(2,_,+1,"%s %d %d\n")
                : 9)
            : 16)))

        : (t < 0
            ? (t < -72
                ?
                main(,t,
                    "@n'+,#'/*{w+/w#cdnr/+,{r/*de}+,/*{**+,/w{%+,/w#q#n+,/#{1+
, /n{n+, /+#n+, /#\
;#q#n+, /+k#; *+, /'r : 'd* '3, }{w+K w'K: '+}e#';dq#'l \
q#' +d'K#!/+k#;q#'r}eKK#}w'r}eKK{nl}' /#;#q#n')}{#}w')}{nl}' /+#n';d}rw' i;# \
){nl}! /n{n#'; r{#w'r nc{nl}' /#{l,+'K {rw' iK{;[{nl}' /w#q#n'wk nw' \
```

```

iwk{KK{nl}!/w{%l#w# i; :{nl}'/*{q#ld;r'}{nlwb!/*de}'c \
;;{nl'-}{rw]'+,}##'*)#nc,' ,#nw]'+kd'+e}+;#rdq#w! nr'/ ' ) }+}{rl#'{n' ' )# \
}'+'##(!!/");

: (t < -50
  ? ( _ == *a
    ? putchar(31[a])
    : main(-65,_,a+1))
  : main((*a=='/')+t,_,a+1))
: (0 < t
  ? main (2,2,"%s" )
  : * a=='/'
  || main(0,main(-61,*a,
                "!ek;dc i@bK'(q)-[w]*%n+r3#l,{ }:\nuwloca-
O;m .vpbks,fxntdCeghiry"),a+1)
  )
);
}

```

اما هنوز هم چندان دلچسب نیست، چرا که نویسنده کد بجای استفاده از جملات if-then-else و بلوک جملات، از عبارات شرطی (e1 ? e2 : e3) و لیست عبارات (e1, e2, e3) استفاده کرده است. لذا، ما برنامه را دقیقاً با همان کارایی اما بدون استفاده از عبارات شرطی یا لیست عبارات مجدداً می نویسیم تا برنامه نسبتاً خوانای زیر را بدست آوریم:

```

#include <stdio.h>
main(t,_,a)
  char *a;
{
  if ((!0) < t) {
    if (t < 3)
      main(-79,-13,a+main(-87,1-_,main(-86,0,a+1)+a));

    if (t < _)
      main(t+1,_,a);

    if (main(-94,-27+t,a) ) {
      if (t==2 ) {
        if ( _ < 13 ) {
          return main(2,_,a+1,"%s %d %d\n");
        } else {
          return 9;
        }
      } else
        return 16;
    } else
      return 0;

    } else if (t < 0) {
      if (t < -72) {
        return main(
          _,t,
          "@n'+,#'/*{w+/w#cdnr/+,}{r/*de}+,/*{*,/w{%,/w#q#n+,/#{l+,
/n{n+,/+#n+,/#\
;#q#n+,/+k#;*,/,/r : 'd*'3,}{w+K w'K:'+'e#';dq#l \
q#'+d'K#!/+k#;q#r}eKK#}w'r}eKK{nl}'/#;#q#n')}{#}w')}{nl}'+#n';d}rw' i;# \
){nl}!/n{n#'; r{#w'r nc{nl}'/{l,+K {rw' iK{;[{nl}]/w#q#n'wk nw' \
iwk{KK{nl}!/w{%l#w# i; :{nl}'/*{q#ld;r'}{nlwb!/*de}'c \
;;{nl'-}{rw]'+,}##'*)#nc,' ,#nw]'+kd'+e}+;#rdq#w! nr'/ ' ) }+}{rl#'{n' ' )# \
}'+'##(!!/");
      } else if (t < -50 ) {
        if ( _ == *a) {
          return putchar(31[a]);
        } else {
          return main(-65,_,a+1);
        }
      } else {
        return main((*a=='/')+t,_,a+1);
      }
    }
}

```

```

}

} else if (0 < t) {
    return main (2,2,"%s" );

} else {
    if (*a=='/')
        return 1;
    else return
        main(0,main(-61,*a,
                    "!ek;dc i@bK'(q)-[w]*%n+r3#l,{ }:\nuwloca-
0;m .vpbks,fxntdCeghiry"),a+1);
}
}

```

بعلاوه، ما چندین قطعه از کد (که به آنها کد مرده می‌گوییم) را نیز حذف کردیم (چون در عملیات آنالیز جایگاهی نداشتند). برای مثال، در ترجمه لیست عبارت زیر مقادیر ثابت ۱ و ۳ که در کد بصورت درشت نما وجود دارند، کدهای مرده محسوب می‌شوند، چرا که این مقادیر توسط **هیچ یک از عبارات دیگر مصرف نشده** و مورد استفاده قرار نمی‌گیرند:

```

((t < 3
 ? main(-79,-13,a+main(-87,1-_,main(-86,0,a+1)+a)
 : 1),

(t < _
 ? main(t+1,_,a)
 : 3),

(main(-94,-27+t,a)
 && (t==2
 ? (_ < 13
 ? main(2,_,+1,"%s %d %d\n")
 : 9)
 : 16)))

```

لذا عبارات اول و دوم در لیست عبارات به صورت زیر ترجمه می‌شوند:

```

if (t < 3)
    main(-79,-13,a+main(-87,1-_,main(-86,0,a+1)+a));

if (t < _)
    main(t+1,_,a);

```

ساختار برنامه

همان طور که می‌بینیم، برنامه خوانای ما دارای یک تابع main حاوی سه آرگومان است و خودش را مکرراً فراخوانی می‌کند. تابع main اهداف خود را منحصراً مبنی بر مقادیر منتقل شده به خود بدست می‌آورد. اولین آرگومان منتقل شده به main، تعداد آرگومان‌های خط فرمان است (که شامل نام خود برنامه نیز می‌شود). بنابراین، هنگامی که ما برنامه را بدون آرگومان اجرا می‌کنیم، مقدار پارامتر t برابر با ۱ خواهد بود. هیچ حلقه صریحی وجود ندارد؛ بلکه این حلقه بواسطه عملیات بازگشتی (recursion) روی تابع main بوجود می‌آید. انتخاب پایه‌های تابع احتمالاً بواسطه پارامتر t انجام می‌شود. برنامه حاوی دو رشته بزرگ است که ظاهراً متن شعر را رمزگذاری می‌کنند.

انجام عملیات Path Profiling روی برنامه خوانا

همان طور که به یاد دارید، الگوی ما استفاده از مقادیر مختلف بدست آمده از خروجی برنامه جهت تست و درک برنامه بود. لذا ما از یک ابزار profiling جهت ذخیره شمارش اجرایی برنامه خوانای خود استفاده می کنیم. طرز فکر ما این است که این شمارش های اجرایی ما را در فهم این نکته یاری می کنند که کدام قسمت های برنامه مسئول کدام قسمت های شعر هستند. برای مثال، یک عنصر برنامه با شمارش اجرایی معادل با ۱۱ یا ۱۲ ممکن است وجود یک هویت را در کنترل تعداد قطعه های شعر نشان دهد، در حالیکه یک عنصر با شمارش اجرایی برابر با ۲۳۵۸ احتمالاً در عملیات چاپ کاراکترها بکار رفته است.

در حالت کلی، یک ابزار Profiling، خرده کدهایی را به یک برنامه اضافه می کند که تعداد دفعات هویت ها را در یک اجرای معین از برنامه می شمرد (از قبیل جملات، عبارات و غیره و ذالک). بخصوص، ما ابزار Hot Path Browser (HPB) از Larus.Ball و Rosa را بر روی برنامه تغییر شکل یافته (برنامه واضح) اعمال کردیم. این ابزار به برنامه ها دستور می دهد که پروفایل های Ball/Larus Path را ضبط کرده و نمایش دهند. یک پروفایل Ball/Larus Path تعداد دفعات اجرای هر مسیر غیرحلقه ای (و درون رویه ای) را می شمارد. تصویر زیر اعمال ابزار HPB را روی برنامه خوانا نشان می دهد:

The screenshot shows the Hot Path Browser (HPB) interface. The top menu bar includes File, Profile, View, Go, Bookmarks, and Options. Below the menu bar is a toolbar with buttons for Open, Filter, Close, Home, Back, Forward, Add Bookmark, and Bookmarks. The main interface is divided into two panes: Browser View and Source View.

Browser View Table:

Path Id	Procedure Name	Frequency	Length	Number of Instructions
19	main	1	67	67
0	main	1	27	27
22	main	1	67	67
23	main	10	74	740
9	main	11	35	385
13	main	55	42	2310
3	main	114	27	3078
2	main	114	28	3192
1	main	2358	43	101394
7	main	2358	56	132048
4	main	24931	39	972309
5	main	39652	39	1546428

Summary Table:

Procedure Name	Total Paths	Executed Paths	Number of Instructions
main	24	12	2762045

Source View: The right pane shows the source code for 'transformed.c' with execution counts for each line. The code includes a main function with several conditional branches and loops. The execution counts are shown as vertical bars to the left of the code lines.

Path Profile read from /home/tball/Work/12Days/PP/transformed.paths

پنجره سمت چپ-بالا موجود در این ابزار، آمار و محاسبات مربوط به هر مسیر اجرا شده را نمایش می دهد. بر حسب تصادف می بینیم که دوازده مسیر (از بین ۲۳ مسیر ممکن) اجرا شده است!! مسیرها به صورت صعودی بر حسب تکرار لیست شده اند. مسیر با شناسه سیزده انتخاب شده است (خط قرمز). این مسیر در قسمت نمایش کد منبع در سمت راست highlight شده است. چگونگی گردآوری (کلاستر کردن) مسیرها را بر حسب تکرار به خاطر بسپارید. با یک آزمایش دستی روی کد، ما امضای محاسباتی هر کلاستر از مسیرها را تشخیص داده ایم.

- مسیر صفر (یک بار اجرا شده است) فرآیند بازگشت را با فراخوانی $main(2,2,...)$ شروع می کند.
- مسیرهای ۱۹، ۲۲ و ۲۳ کنترل چاپ دوازده قطعه را بر عهده دارند. یعنی مسیر ۱۹ اولین قطعه، مسیر ۲۳ ده قطعه وسطی و مسیر ۲۲ آخرین قطعه را نمایش می دهند. مجموع تکرار این مسیرها برابر با ۱۲ است. همان طور که در تصویر مربوط به مسیرها مشاهده میشود، هر یک از این مسیرها یک مجموعه متفاوت از فراخوانی های بازگشتی را به تابع $main$ برعهده دارند. این مسیرها ما را در جهت پی بردن به این نکته کمک کردند که کدام فراخوانی ها مسئول اولین خط هر قطعه هستند (فراخوانی سه باره به $main$ و تکرار بیرونی ترین حلقه $(main(2,_{+1},...))$).
- مسیرهای ۹ و ۱۳ کنترل چاپ هدیه های $non-partridge$ را درون یک قطعه بر عهده دارند. به خاطر داشته باشید که جمع تکرارهای این دو مسیر برابر با ۶۶ می شود.
- مسیرهای ۲ و ۳ مسئول چاپ یک رشته هستند. هر مسیر ۱۱۴ بار تکرار دارد. این عدد، همان تعداد دقیق رشته هایی است که ما در مدل خود آنرا پیش بینی کردیم.
- مسیرهای ۱ و ۷ کاراکترهای موجود در یک رشته را چاپ می کنند. هر مسیر ۲۳۵۸ بار اجرا می شود. شاید این سوال پیش بیاید که چرا این دو مسیر وجود دارند؟ بعداً به این مسئله نیز اشاره خواهیم کرد.
- راجع به مسیرهای ۴ و ۵ با تکرارهای زیاد و عجیب و غریبی برابر با ۲۴۹۳۱ و ۳۹۶۵۲ چه فکری می کنید؟! آزمایش کد نشان می دهد که مسیر ۴ مسئولیت پرش از روی n زیر-رشته در رشته بزرگ را بر عهده دارد. هر زیر-رشته با کاراکتر $'/'$ خاتمه یافته است. هر بار که یک زیر-رشته چاپ می شود، یک جستجوی خطی در سرتاسر متن رشته جهت یافتن رشته انجام می شود؛ از اینرو است که مسیر ۴ تکرار فوق العاده بالایی دارد.
- مسیر ۵ به صوت خطی رشته ای را که ترجمه کاراکتر را رمزگذاری می کند پویش کرده تا کاراکتری که با کاراکتر فعلی مطابق است بیابد و در نهایت آنرا چاپ نماید. این عمل برای چاپ کردن هر کاراکتر انجام می شود. مسیر ۵ قسمتی از عملیات محاسباتی است که مسیرهای ۱ و ۷ را نیز درگیر کار می کند و بایستی با آنها کلاستر یا دسته بندی شود.

این آنالیز شش کلاستر اصلی از مسیرها را نشان داد.

عملیات مهندسی معکوس روی برنامه

با استناد به اطلاعاتی که از پروفایل های مسیر و آزمایش دستی برنامه بدست آمد، ما روی برنامه عملیات مهندسی معکوس را انجام می دهیم. ما سعی می کنیم ساختار بازگشتی برنامه را سالم و دست نخورده نگاه داریم، که این کار را فقط برای استفاده از توابع مختلف جهت نمایش وظایف گوناگون از برنامه اولیه انجام دادیم همان طور که با استفاده از کلاستر کردن مسیرها ضبط و ذخیره شد. ما مقادیر دو رشته متن مربوطه را به هیچ وجه تغییر ندادیم (لیست رشته ها و

نگاشت ترجمه برای رمزگذاری کاراکترها). برنامه اصلی از مقدار ۲ برای نمایش اولین روز کریسمس استفاده می کرد. ما این مقدار به ۱ شیفتم کردیم تا مطابق شعر باشد. هفت تابع در برنامه جدید وجود دارند که عینا متناظر با شش کلاستر مسیری هستند که در بالا تشخیص داده شدند:

- main (path 0)
- outer_loop (paths 19, 22 and 23)
- inner_loop (paths 9 and 13)
- print_string (paths 2 and 3)
- output_chars (paths 1 and 7) and translate_and_put_char (path 5)
- skip_n_strings (path 4)

برنامه جدید خروجی دقیقا مشابه با برنامه اولیه را دارد و همین طور تمام اشکالات اجرایی. برای اینکه نشان دهیم ذات و جوهره اصلی برنامه را ذخیره کرده ایم، ما پروفایل مسیر را روی برنامه جدید اعمال می کنیم تا بررسی کنیم آیا تکرار مسیر در برنامه جدید با برنامه اولیه یکسان است یا خیر. تصویر زیر که مربوط به برنامه جدید می باشد نشان می دهد که مسیر آن تقریبا با برنامه اصلی یکسان است، اگرچه ۱۵ مسیر از کل ۱۷ مسیر اجرا شده اند:

Path Id	Procedure Name	Frequency	Length	Number of Instructions	Paths	File: final.c
2	inner_loop	1	30	30	..	translate_and_put_char(*s,translate);
1	outer_loop	1	17	17	..	output_chars(s+1);
0	main	1	7	7	..	}
2	outer_loop	11	22	242	..	
3	inner_loop	11	36	396	..	/* skip to the "n^th" string and print it */
0	inner_loop	11	19	209	..	
1	inner_loop	55	25	1375	..	void print_string(int n) {
0	skip_n_strings	114	12	1368	..	output_chars(skip_n_strings(n,strings));
0	print_string	114	13	1482	..	}
1	output_chars	114	13	1482	..	
2	skip_n_strings	1898	25	47450	void inner_loop(int count_day, int current_day) {
2	translate_and_put	2358	41	96678	if (count_day == FIRST_DAY) {
0	output_chars	2358	24	56592	print_string(ON_THE); /* "On the " */
1	skip_n_strings	23033	24	552792	print_string(-current_day); /* twelve days, ranges fr
0	translate_and_put	39652	23	911996	print_string(DAY_OF_CHRISTMAS); /* "day of Chri
					}
					if (count_day < current_day) /* inner iteration */
					inner_loop(count_day+1,current_day);
					
					print_string(PARTRIDGE_IN_A_PEAR_TREE+(count
					}
					..	void outer_loop(int count_day, int current_day) {
					..	inner_loop(count_day,current_day);
					..	if (count_day == FIRST_DAY && current_day < LAST_I
					..	outer_loop(1,current_day+1);
					..	}
					..	void main() {
					..	outer_loop(1,1);
					..	}

Procedure Name	Total Paths	Executed Paths	Number of Instructions
inner_loop	4	4	2010
main	1	1	7
outer_loop	3	2	259
output_chars	2	2	58074
print_string	1	1	1482
skip_n_strings	3	3	601610
translate_and_put	3	2	1008674

Path Profile read from /home/tball/Work/12Days/PP/final.paths

برای اغلب مسیرها، این یک تناظر یک به یک با یک مسیر در کد اصلی می باشد. برای مثال، مسیر انتخاب شده در تصویر مربوط به برنامه جدید (مسیر ۱ از رویه inner_loop) تکراری برابر با ۵۵ بار دارد. این نتایج مشابه نتایج محاسباتی روی مسیر ۱۳ در تصویر مربوط به برنامه اولیه می باشند.

برنامه "دوازده روز کریسمس" از سه حقه ساده جهت مخفی نگه داشتن اهداف خود استفاده می کند:

- حذف تمام whitespace ها
- استفاده از عبارات و لیست های شرطی به جای استفاده از جملات آشنا و دوستانه تر if-then-else و بلوک ها.
- رمز گذاری ساده از رشته های شعر

به هر حال، موردی که درک برنامه را بسیار دشوار می سازد، رمز گذاری چندین "تابع" درون تابع واحد main می باشد. یک قضیه شناخته شده در امنیت کامپیوتر وجود دارد که میگوید: هر برنامه را که بتوان درون یک برنامه معنادار و معادل آن از یک رویه تغییر شکل داد، حاوی یک جمله switch در یک حلقه while می باشد! تغییر شکل شامل بازنویسی مجدد برنامه نیز می شود بطوریکه هر case از switch، یک عملگر مقدماتی از برنامه اولیه است که با یک تخصیص به یک متغیر شمارشی برنامه دنبال است که به این صورت دستور بعدی برای اجرا را به جمله switch متصل می کند. حلقه while تعیین می کند که چه هنگام شمارشگر برنامه به آخرین عملگر در برنامه رسیده است. نتیجه این برهان علمی این است که هر برنامه را که بتوان به صورت برنامه ای بازنویسی کرد که حاوی یک تابع بازگشتی واحد باشد، تنها حاوی جملات شرطی خواهد بود؛ که این مورد در رابطه به کد مورد مطالعه ما در این مقاله سازگار بود. اولین پارامتر تابع main، نقش شمارشگر برنامه را برای رنج مشخصی از مقادیر بازی می کند. همچنین تعیین می کند که کدام رشته چاپ شود. ما از تکنولوژی Path Profiling جهت جدا کردن توابع کاملی (منظور غیر ناقص) استفاده کردیم که این تابع واحد پیاده سازی می کند. البته این کار با استناد به این موضوع انجام شد که شعر چیزی جز یک پروفایل از هدایای دریافتی نخواهد بود! در زیر برنامه ای که عملیات مهندسی معکوس را روی آن انجام دادیم را مشاهده می کنید:

```
#include <stdio.h>

static char *strings =

"@n'+, #'/*{}w+/w#cdnr/+, {}r/*de}+, /*{*+, /w{%, /w#q#n+, /#{l+, /n{n+, /+#n+, /#\
;#q#n+, /+k#; *+, /'r : 'd*'3, }{w+K w'K: '+'}e#'; dq# 'l \
q# ' +d'K#!/+k#; q# 'r}eKK#}w'r}eKK{nl] '/'#; #q#n') }{#}w') }{nl] '/' + #n'; d}rw' i; # \
) {nl]! /n{n#'; r{#w'r nc{nl] '/'# {l, +'K {rw' iK{; [{nl] '/'w#q#n'wk nw' \
iwk{KK{nl]! /w{% 'l# #w# ' i; : {nl] '/'* {q# 'ld; r'} {nlwb! / *de} 'c \
; ; {nl' - {}rw] '/' +, }## '*' }#nc, ', #nw] '/' +kd' +e} +; #'rdq#w! nr' / ' ) }+} {rl# ' {n' ' ) # \
} '+} ## (!! /";

static char *translate =

"!ek;dc i@bK' (q) - [w] *%n+r3#l, { } : \nuwloca-O; m .vpbks, fxntdCeghiry";

#define FIRST_DAY 1
#define LAST_DAY 12

enum {
    ON_THE = 0,
    FIRST = -1,
    TWELFTH = -12,
    DAY_OF_CHRISTMAS = -13,
    TWELVE_DRUMMERS_DRUMMING = -14,
    ELEVEN_PIPERS_PIPING = -15,
    TWO_TURTLE_DOVES_AND_A = -24,
    PARTRIDGE_IN_A_PEAR_TREE = -25
};
```

```

char* skip_n_strings(int n,char *s) {
    if (n == 0)
        return s;

    if (*s=='/')
        return skip_n_strings(n+1,s+1);
    else
        return skip_n_strings(n,s+1);
}

void translate_and_put_char(char c, char *trans) {
    if (c == *trans)
        putchar(trans[31]);
    else
        translate_and_put_char(c,trans+1);
}

void output_chars(char *s) {
    if (*s == '/')
        return;
    translate_and_put_char(*s,translate);
    output_chars(s+1);
}

void print_string(int n) {
    output_chars(skip_n_strings(n,strings));
}

void inner_loop(int count_day, int current_day) {
    if (count_day == FIRST_DAY) {
        print_string(ON_THE);          /* "On the " */
        print_string(-current_day);    /* twelve days, ranges from -1 to -12
*/
        print_string(DAY_OF_CHRISTMAS); /* "day of Christmas ..." */
    }

    if (count_day < current_day)      /* inner iteration */
        inner_loop(count_day+1,current_day);

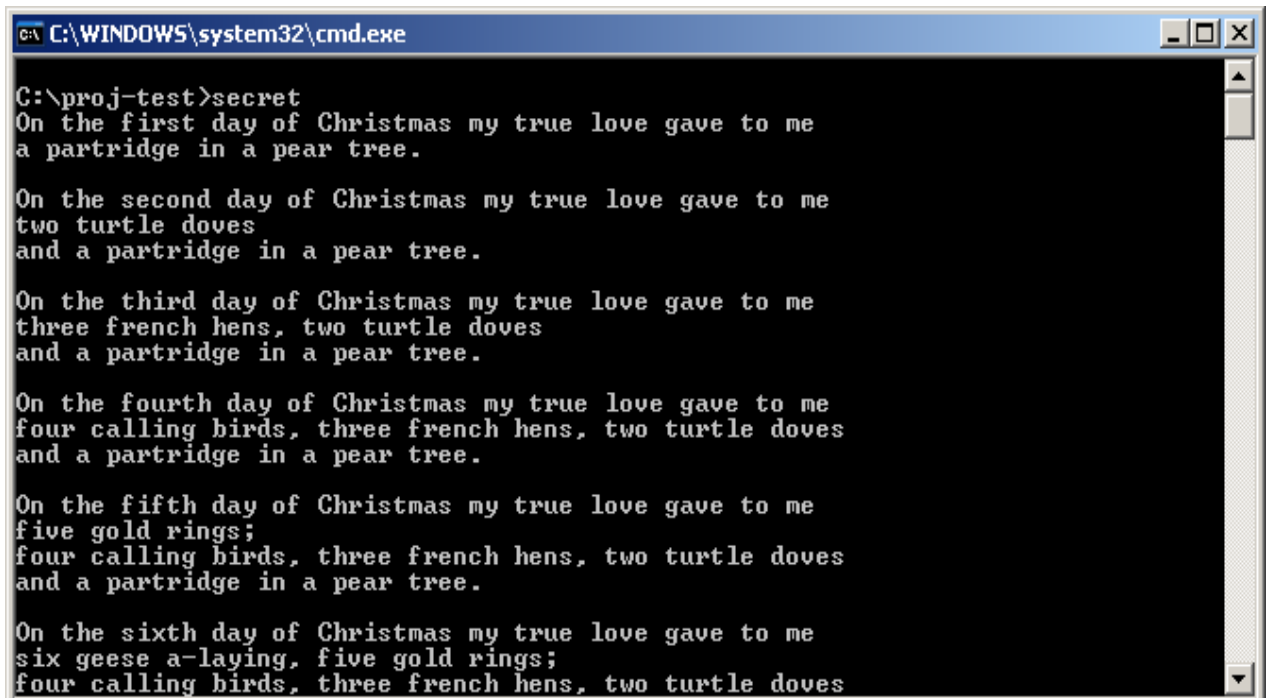
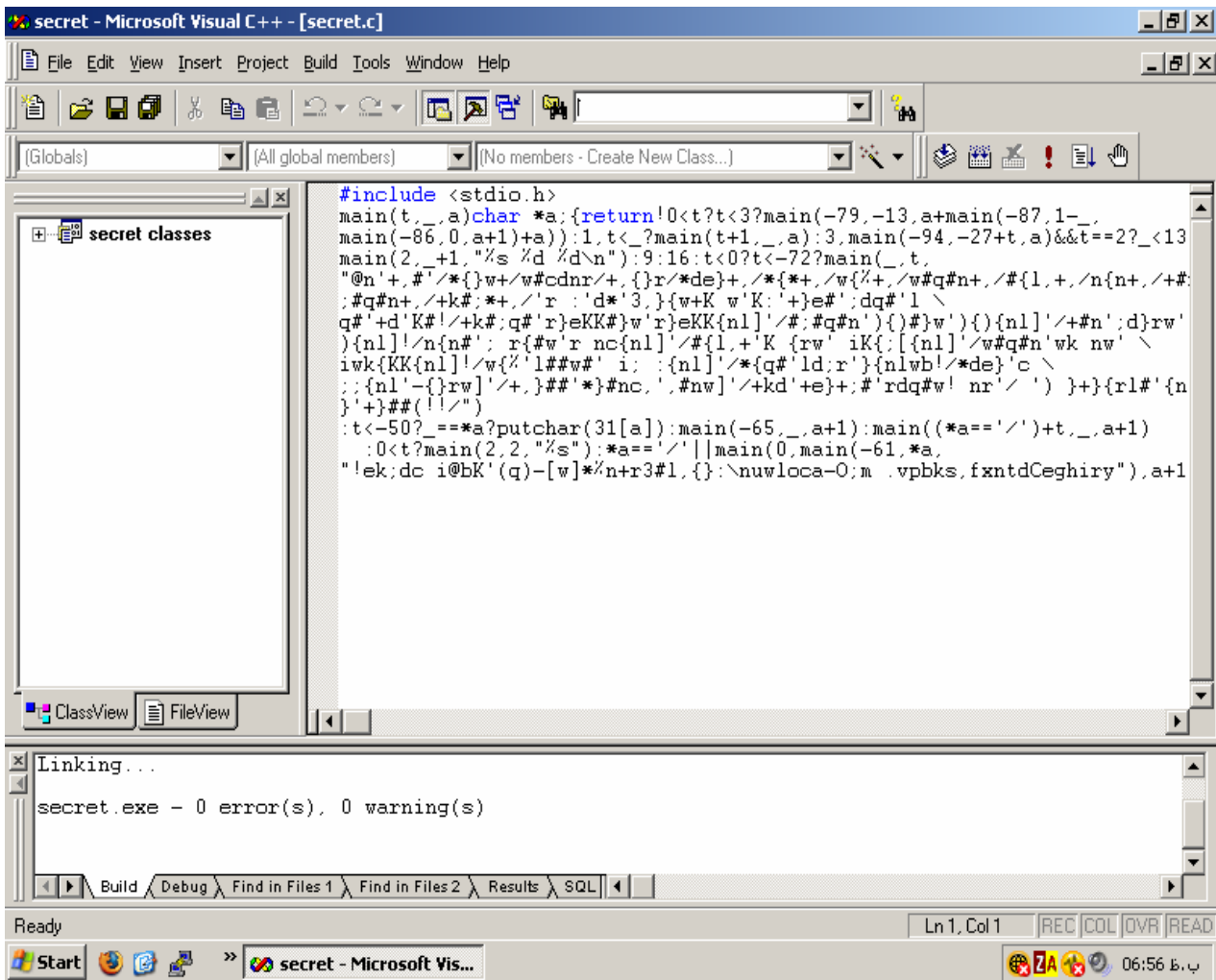
    print_string(PARTRIDGE_IN_A_PEAR_TREE+(count_day-1)); /* print the gift */
}

void outer_loop(int count_day, int current_day) {
    inner_loop(count_day,current_day);
    if (count_day == FIRST_DAY && current_day < LAST_DAY) /* outer iteration */
        outer_loop(1,current_day+1);
}

void main() {
    outer_loop(1,1);
}

```

تصاویر کامپایل و اجرای اولیه برنامه

نویسنده: سعید بیکی (cephexin@secumania.net)